

Tiết 16: ÔN TẬP KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Sau bài học, học sinh có thể:

- Hệ thống hóa được những kiến thức trọng tâm từ Bài 1 đến Bài 6 theo nội dung đã học.
- Trình bày, giải thích được các khái niệm, đặc điểm, vai trò, nguyên lí và quy trình công nghệ thuộc phạm vi ôn tập.
- Phân biệt được các đối tượng, phương pháp, quy trình hoặc biện pháp kĩ thuật có liên quan.
- Vận dụng kiến thức đã học để giải quyết các tình huống thực tiễn trong sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp hoặc thủy sản.
- Rèn luyện kĩ năng làm bài trắc nghiệm nhiều lựa chọn, trắc nghiệm đúng/sai và câu hỏi tự luận.

2. Năng lực

a) Năng lực công nghệ

- Nhận thức công nghệ: Nhận biết, trình bày và giải thích được kiến thức trọng tâm của các bài đã học.
- Giao tiếp công nghệ: Sử dụng đúng các thuật ngữ chuyên môn; trình bày được nội dung ôn tập bằng sơ đồ, bảng hệ thống kiến thức.
- Đánh giá công nghệ: Nhận xét, so sánh và đánh giá được một số biện pháp hoặc quy trình công nghệ đã học.
- Thiết kế và vận dụng công nghệ: Vận dụng kiến thức để đề xuất cách giải quyết một số tình huống thực tiễn phù hợp với nội dung chương trình.

b) Năng lực chung

- Tự chủ và tự học: Chủ động hệ thống hóa kiến thức, tự đánh giá mức độ nắm bài.
- Giao tiếp và hợp tác: Trao đổi, thảo luận nhóm, thống nhất đáp án.
- Giải quyết vấn đề và sáng tạo: Phân tích câu hỏi vận dụng, lựa chọn phương án giải quyết phù hợp.

3. Phẩm chất

- Chăm chỉ, tích cực tham gia hoạt động ôn tập.
- Trung thực khi thực hiện các câu hỏi luyện tập và tự đánh giá kết quả học tập.
- Có trách nhiệm trong học tập và trong việc vận dụng kiến thức công nghệ vào thực tiễn sản xuất.
- Có ý thức sử dụng tài nguyên hợp lí, bảo vệ môi trường và hướng đến sản xuất bền vững theo nội dung đã học.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Giáo viên

- Kế hoạch bài dạy và nội dung trọng tâm từ Bài 1 đến Bài 6.
- Máy tính, máy chiếu hoặc bảng phụ.
- Sơ đồ hệ thống hóa kiến thức.
- Hệ thống câu hỏi trắc nghiệm nhiều lựa chọn, trắc nghiệm đúng/sai và câu hỏi tự luận.
- Phiếu học tập cho các nhóm.

2. Học sinh

- Ôn lại nội dung Bài 1 đến Bài 6.
- Chuẩn bị sách giáo khoa, vở ghi và tài liệu học tập.
- Hoàn thành các câu hỏi ôn tập giáo viên giao trước giờ học.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Hoạt động 1: MỞ ĐẦU – KHỞI ĐỘNG

Thời gian: 5 phút

a) Mục tiêu

- Tạo tâm thế tích cực cho học sinh trước khi ôn tập.
- Giúp học sinh xác định phạm vi và nhiệm vụ ôn tập kiểm tra giữa học kì I.

b) Nội dung

Giáo viên tổ chức trò chơi hỏi nhanh – đáp nhanh với một số câu hỏi khái quát thuộc nội dung Bài 1 đến Bài 6.

c) Sản phẩm

Học sinh đưa ra được câu trả lời ban đầu và xác định những nội dung bản thân còn chưa nắm vững.

d) Tổ chức thực hiện

Bước 1. Chuyển giao nhiệm vụ

Giáo viên nêu câu hỏi:

- Những nội dung kiến thức trọng tâm nào đã được học từ Bài 1 đến Bài 6?
- Theo em, nội dung nào cần chú ý khi làm bài kiểm tra giữa học kì I?
- Khi giải quyết câu hỏi tình huống thực tiễn, cần vận dụng kiến thức như thế nào?

Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ

Học sinh suy nghĩ cá nhân, trao đổi nhanh với bạn bên cạnh và chuẩn bị câu trả lời.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận

Một số học sinh trình bày ý kiến. Các học sinh khác nhận xét, bổ sung.

Bước 4. Kết luận

Giáo viên nhận xét, dẫn dắt vào bài ôn tập và thông báo các yêu cầu cần đạt.

2. Hoạt động 2: HỆ THỐNG HÓA KIẾN THỨC

Thời gian: 15 phút

a) Mục tiêu

- Hệ thống hóa kiến thức trọng tâm từ Bài 1 đến Bài 6.
- Rèn luyện năng lực tự học, giao tiếp và hợp tác.
- Giúp học sinh nhận diện những kiến thức cần ghi nhớ và vận dụng.

b) Nội dung

Học sinh làm việc theo nhóm, hoàn thành phiếu học tập hệ thống hóa kiến thức.

Phiếu học tập số 1: Hệ thống hóa kiến thức

Bài học	Nội dung cần ôn tập	Yêu cầu
Bài 1	Các khái niệm, vai trò, đặc điểm hoặc nội dung nền tảng của bài	Nêu và giải thích được kiến thức cốt lõi
Bài 2	Những kiến thức, nguyên lí hoặc quy luật công nghệ đã học	Trình bày và giải thích được
Bài 3	Đối tượng, đặc điểm, phương pháp hoặc quy trình liên quan	Nhận biết, phân biệt và so sánh được
Bài 4	Các biện pháp, kĩ thuật hoặc quy trình công nghệ	Giải thích được nguyên lí và yêu cầu thực hiện
Bài 5	Kiến thức về ứng dụng, tổ chức hoặc thực hiện công nghệ theo nội dung bài học	Phân tích và vận dụng được
Bài 6	Nội dung trọng tâm, ưu điểm, hạn chế và khả năng vận dụng	Đánh giá và giải quyết được tình huống phù hợp

Lưu ý: Giáo viên điều chỉnh tên nội dung từng bài theo đúng sách giáo khoa và phân phối chương trình đang sử dụng.

c) Sản phẩm

- Phiếu học tập hoàn chỉnh của các nhóm.
- Sơ đồ hoặc bảng tổng hợp kiến thức.
- Phần trình bày của học sinh về các nội dung trọng tâm.

d) Tổ chức thực hiện

Bước 1. Chuyển giao nhiệm vụ

Giáo viên chia lớp thành 6 nhóm, giao mỗi nhóm phụ trách một bài từ Bài 1 đến Bài 6.

Yêu cầu mỗi nhóm xác định:

1. Các khái niệm quan trọng.
2. Đặc điểm, vai trò hoặc nguyên lí cần nhớ.
3. Các quy trình, biện pháp hoặc yêu cầu kĩ thuật.
4. Những kiến thức có thể vận dụng để giải quyết tình huống thực tiễn.

Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ

Học sinh thảo luận, sử dụng sách giáo khoa và vở ghi để hoàn thành phiếu học tập. Giáo viên quan sát, hướng dẫn những nhóm còn lúng túng và lưu ý học sinh không chỉ học thuộc mà cần hiểu bản chất kiến thức.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận

Đại diện các nhóm trình bày kết quả. Các nhóm khác nhận xét, bổ sung và đặt câu hỏi.

Bước 4. Kết luận

Giáo viên chuẩn hóa kiến thức, nhấn mạnh các nội dung trọng tâm và những lỗi học sinh thường gặp khi trả lời câu hỏi.

3. Hoạt động 3: LUYỆN TẬP

Thời gian: 15 phút

a) Mục tiêu

- củng cố kiến thức từ Bài 1 đến Bài 6.
- Rèn luyện kỹ năng giải quyết câu hỏi theo các dạng thức kiểm tra.
- Phát hiện những nội dung học sinh còn nhầm lẫn để kịp thời điều chỉnh.

b) Nội dung

Giáo viên tổ chức cho học sinh làm các câu hỏi luyện tập gồm ba dạng: trắc nghiệm nhiều lựa chọn, trắc nghiệm đúng/sai và tự luận.

Dạng 1. Trắc nghiệm nhiều lựa chọn

Giáo viên xây dựng câu hỏi tập trung vào:

- Nhận biết khái niệm, đặc điểm và vai trò.
- Phân biệt các đối tượng hoặc phương pháp công nghệ.
- Giải thích nguyên lý, quy trình và yêu cầu kỹ thuật.
- Vận dụng kiến thức để lựa chọn giải pháp phù hợp trong tình huống thực tiễn.

Học sinh lựa chọn phương án đúng nhất và giải thích ngắn gọn đối với những câu có tính phân hóa.

Dạng 2. Trắc nghiệm đúng/sai

Giáo viên đưa ra các nhận định liên quan đến:

- Kiến thức lý thuyết cơ bản.
- Mối quan hệ giữa nguyên nhân và kết quả.
- Điều kiện áp dụng và yêu cầu thực hiện quy trình công nghệ.
- Khả năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn.

Học sinh xác định từng nhận định là đúng hay sai và giải thích những nhận định sai.

Dạng 3. Tự luận

Giáo viên yêu cầu học sinh:

- Trình bày và giải thích một nội dung trọng tâm đã học.
- So sánh hai phương pháp, quy trình hoặc biện pháp công nghệ thuộc phạm vi ôn tập.
- Phân tích một tình huống thực tiễn và đề xuất cách giải quyết dựa trên kiến thức đã học.

c) Sản phẩm

- Phiếu trả lời câu hỏi trắc nghiệm.
- Phân giải thích các nhận định đúng/sai.
- Bài trả lời tự luận ngắn, có lập luận và sử dụng đúng thuật ngữ chuyên môn.

d) Tổ chức thực hiện

Bước 1. Chuyển giao nhiệm vụ

Giáo viên phát phiếu luyện tập hoặc trình chiếu câu hỏi, yêu cầu học sinh hoàn thành trong thời gian quy định.

Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ

Học sinh làm bài cá nhân, sau đó trao đổi kết quả theo hướng dẫn của giáo viên.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận

Giáo viên gọi học sinh trả lời, yêu cầu giải thích căn cứ lựa chọn đáp án.

Bước 4. Kết luận

Giáo viên công bố đáp án, giải thích những câu hỏi có tính phân hóa và hướng dẫn học sinh cách khắc phục lỗi sai.

4. Hoạt động 4: VẬN DỤNG

Thời gian: 7 phút

a) Mục tiêu

- Phát triển khả năng vận dụng kiến thức vào tình huống thực tiễn.
- Rèn luyện tư duy phân tích, đánh giá và lựa chọn giải pháp công nghệ.

b) Nội dung

Giáo viên đưa ra một tình huống thực tiễn phù hợp với nội dung các bài đã học.

Tình huống: Trong quá trình tổ chức sản xuất, một cơ sở áp dụng biện pháp hoặc quy trình công nghệ chưa phù hợp với điều kiện thực tế, dẫn đến hiệu quả sản xuất thấp hoặc phát sinh tác động bất lợi đến môi trường.

Học sinh thực hiện các yêu cầu:

1. Xác định những vấn đề cần xem xét trong tình huống.
2. Vận dụng kiến thức đã học để phân tích nguyên nhân.
3. Đề xuất giải pháp công nghệ phù hợp và giải thích cơ sở lựa chọn.

c) Sản phẩm

Câu trả lời của học sinh nêu được vấn đề, giải pháp và căn cứ khoa học phù hợp với nội dung đã học.

d) Tổ chức thực hiện

Bước 1. Chuyển giao nhiệm vụ

Giáo viên nêu tình huống và yêu cầu học sinh vận dụng kiến thức thuộc phạm vi ôn tập để giải quyết.

Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ

Học sinh suy nghĩ cá nhân hoặc trao đổi theo cặp để xây dựng phương án giải quyết.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận

Một số học sinh trình bày phương án. Các học sinh khác nhận xét, bổ sung.

Bước 4. Kết luận

Giáo viên nhận xét, đánh giá tính hợp lý của các phương án và liên hệ với thực tiễn sản xuất.

5. Hoạt động 5: HƯỚNG DẪN TỰ HỌC

Thời gian: 3 phút

a) Mục tiêu

Giúp học sinh chủ động hoàn thiện kiến thức và chuẩn bị tốt cho bài kiểm tra giữa học kì I.

b) Nội dung

Giáo viên yêu cầu học sinh:

- Ôn tập đầy đủ kiến thức từ Bài 1 đến Bài 6.
- Hoàn thiện sơ đồ hệ thống hóa kiến thức.
- Làm lại các câu hỏi đã trả lời sai trong giờ ôn tập.

- Luyện tập cả ba dạng câu hỏi: trắc nghiệm nhiều lựa chọn, trắc nghiệm đúng/sai và tự luận.
- Chú ý các câu hỏi yêu cầu giải thích, so sánh, phân tích và vận dụng kiến thức.
- Chuẩn bị đầy đủ đồ dùng học tập theo quy định khi tham gia kiểm tra.

c) Sản phẩm

Học sinh hoàn thành nội dung ôn tập được giao và tự đánh giá mức độ nắm vững kiến thức.

d) Tổ chức thực hiện

Giáo viên giao nhiệm vụ về nhà, giải đáp những thắc mắc còn lại và nhắc học sinh chủ động ôn tập.

IV. KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ

1. Hình thức đánh giá

- Đánh giá thông qua câu trả lời của học sinh.
- Đánh giá kết quả hoàn thành phiếu học tập.
- Đánh giá mức độ tham gia thảo luận nhóm.
- Đánh giá khả năng vận dụng kiến thức vào giải quyết tình huống.

2. Tiêu chí đánh giá

Tiêu chí	Biểu hiện cần đạt
Kiến thức	Nắm được các nội dung trọng tâm từ Bài 1 đến Bài 6
Kỹ năng	Trả lời được các dạng câu hỏi theo yêu cầu
Năng lực vận dụng	Giải thích và đề xuất được giải pháp phù hợp với tình huống
Hợp tác	Tích cực trao đổi, hoàn thành nhiệm vụ nhóm
Tự học	Chủ động hệ thống hóa kiến thức và sửa lỗi sai

3. Định hướng phân hóa

- **Học sinh chưa đạt:** Tập trung củng cố khái niệm, đặc điểm và kiến thức cơ bản.
- **Học sinh đạt yêu cầu:** Luyện tập câu hỏi giải thích, so sánh và phân biệt.
- **Học sinh khá, giỏi:** Tăng cường câu hỏi vận dụng, phân tích tình huống và đánh giá giải pháp công nghệ.